

25. november 2015

Samlenotat vedrørende rådsmødet (ECOFIN) den 8. december 2015

1) Kommissionens forslag om sekuritisering - <i>Orientering fra formandskabet</i> KOM(2015) 472, KOM(2015) 473 Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	<i>Er udsendt</i>
2) Færdiggørelse af det styrkede banksamarbejde (bankunion) - <i>Præsentation fra Kommissionen</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	<i>Er udsendt</i>
3) Implementering af det styrkede banksamarbejde (bankunion) mv. - <i>Status</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Erhvervs- og Vækstministeriet	<i>Er udsendt</i>
4) Forstærket samarbejde om afgift på finansielle transaktioner (FIT) - <i>Status</i> KOM(2013)71 Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	<i>Er udsendt</i>
5) Fælles konsolideret selskabsskattebase - <i>Status</i> KOM(2011) 121 Materialet er udarbejdet af Finansministeriet og Skatteministeriet	<i>Er udsendt</i>
6) Det europæiske semester: Den årlige vækstundersøgelse, varslingsrapporten mv. - <i>Udveksling af synspunkter</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	<i>Er udsendt</i>
7) Kommissionens udspil om fleksibilitet i Stabilitets- og Vækstpagten - <i>Vedtagelse</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	<i>Er udsendt</i>
8) Rådskonklusioner vedr. EU-statistikken - <i>Rådskonklusioner</i> KOM-dokument foreligger ikke Materialet er udarbejdet af Finansministeriet	<i>Er udsendt</i>

<p>9) Revisionsrettens årsberetning om budgetgennemførelsen i 2014</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Presentation fra Kommissionen</i> <p><i>KOM-dokument foreligger ikke</i></p> <p>Materialet er udarbejdet af Finansministeriet</p>	<p><i>Er udsendt</i></p>
<p>10) Bekæmpelse af terrorfinansiering</p> <ul style="list-style-type: none"> - <i>Presentation fra Kommissionen</i> <p><i>KOM-dokument foreligger ikke</i></p> <p>Materialet er udarbejdet af Finansministeriet</p>	<p><i>Side 3</i></p>

Dagsordenspunkt 10: Bekæmpelse af terrorfinansiering

1. Resume

Som følge af de seneste terrorangreb i Paris har Frankrig anmodet om, at der iværksættes yderligere initiativer på området for bekæmpelse af terrorfinansiering udover 4. hvidvaskdirektiv og forordningen om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, som er centrale instrumenter på området. Sagen er blevet sat på ECOFIN's dagsorden med kort varsel.

Frankrig har foreslået en række nye initiativer vedr. bekæmpelse af terrorfinansiering. ECOFIN ventes at drøfte disse forslag og vil muligvis vedtage en erklæring el. lign., der fx udtrykker overordnet støtte til formålet om styrket bekæmpelse af terrorfinansiering. Der foreligger endnu ikke et udkast til erklæring. De konkrete tiltag er ikke fremlagt og skal ikke besluttes nu, men ved senere lejligheder. I det omfang de nævnte tiltag kræver lovgivning, herunder evt. ændringer af hvidvaskdirektivet eller forordningen om oplysninger ved pengeoverførsler, vil dette skulle vedtages af Rådet og Europa-Parlamentet på basis af konkrete forslag.

Fra dansk side støttes formålet med de nævnte initiativer. Fra dansk side vil man tage nærmere stilling til konkrete forslag i takt med, at de bliver specificeret, og man forventer at kunne støtte en eventuel erklæring el. lign.

2. Baggrund

4. hvidvaskdirektiv blev vedtaget den 20. maj 2015, og medlemsstaterne er forpligtet til at implementere direktivet inden den 26. juni 2017. Samtidig blev forordningen om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler, vedtaget.

Ved terrorangrebet i Paris i januar 2015 indgik Rådet og Parlamentet en fælleserklæring om bl.a. hurtigere national implementering af 4. hvidvaskdirektiv. 4. hvidvaskdirektiv er trådt i kraft 26. juni 2015. EU-landene har herefter 2 år til at gennemføre direktivet, dvs. der er frist herfor 26. juni 2017.

Forslag til lov om forbyggende foranstaltninger mod hvidvask af penge og terrorfinansiering, som skal implementere 4. hvidvaskdirektiv i Danmark, forventes fremsat oktober 2016.

Det skal bemærkes, at området for bekæmpelse af hvidvask og terrorfinansiering involverer en række forskellige myndigheder i Danmark, herunder SØIK (Statsadvokaten for økonomisk og international kriminalitet), spillemyndighederne, Erhvervsstyrelsen, PET og Finanstilsynet.

Rådet for Retlige og Indre Anliggender (RIA) vedtog på ekstraordinært møde d. 20. november 2015 en erklæring vedrørende bekæmpelse af terrorfinansiering. I erklæringen understreges behovet for styrkede beføjelser og styrket samarbejde imellem finansielle efterretningsenheder. Erklæringen understreger desuden behovet for forbedret kontrol og tilsyn med nye ikke-bankrelaterede former for betalingsmetoder samt til en mere effektiv procedure for fastfrysning af terroristaktiver (se uddybning nedenfor). De nye forslag fra Frankrig til bekæmpelse af terrorfinansiering bygger på disse tiltag.

3. Indhold

Som følge af de seneste terrorangreb i Paris har Frankrig anmodet om, at der iværksættes yderligere initiativer på området for bekæmpelse af terrorfinansiering udover 4. hvidvaskdirektiv og forordningen om oplysninger, der skal medsendes ved pengeoverførsler. De nye forslag er følgende:

1. Finansielle efterretningsenheder (i Danmark SØIK) skal kunne indhente informationer direkte fra rapporterende enheder (banker mv.) efter behov, for at udføre deres analyser, også selvom der ikke foreligger mistænkelige transaktioner.
2. Effektivisering af indefrysningsmekanismerne igennem hele EU, som skal sikre en hurtigere og mere effektiv opførelse af personer på EU's terrorlister – både de lister, som opdateres på baggrund af FN's lister og EU's autonome lister - og muliggøre hurtig indefrysning af deres aktiver.
3. Forbedret kontrol og tilsyn med nye former for betalingsmetoder især nye betalingsinstrumenter, som tillader anonymitet, såsom elektroniske penge (fx forudbetalte betalingskort), virtuelle valutaer (fx Bitcoin) og grænseoverskridende fysiske overførsler (guld, ædle metaller, forudbetalte kort, overførsler og fragt), herunder forbedring af de europæiske tilsynsførendes samarbejde på området. Vedrørende især elektroniske penge, foreslås identifikation af kunder i alle tilfælde og at begrænse kredit gennem elektroniske penge, der ikke kan spores.
4. Begrænsning af kontante betalinger ved køb af kunst på tværs af grænser, herunder også i EU. Den gældende europæiske regulering fokuserer kun på import af kunst uden for Europa. Kun import til EU af kunst fra Irak og Syrien er underlagt kontrol. Frankrig foreslår en europæisk retsakt om kontrol med import af kulturgoder fra alle ikke-EU-lande.
5. Medlemsstaterne skal oprette nationale centrale registre over bank- og betalingskonti. Dette vurderes at være et vigtigt redskab for indefrysning af aktiver og lette udvekslinger mellem efterretningstjenester og andre myndigheder.
1. Oprettelse af et EU terrorfinansierings sporingsprogram, der kan anvende SWIFT oplysninger (oplysninger om grænseoverskridende transaktioner), uden at være afhængige af samarbejde med USA, der allerede har adgang til disse data.

ECOFIN ventes at drøfte disse forslag og vil muligvis på baggrund af de franske forslag vedtage en erklæring el. lign., der fx udtrykker overordnet støtte til formålet om styrket bekæmpelse af terrorfinansiering. Der foreligger endnu ikke et udkast til erklæring.

4. Europa-Parlamentets holdning

Europa-Parlamentet skal ikke udtale sig.

5. Nærhedsprincippet

Ikke relevant.

6. Gældende dansk ret og forslaget's konsekvenser herfor

Ad 1) Efter den gældende hvidvasklov skal bankerne indberette mistænkelige transaktioner til SØIK, der herefter kan iværksætte nødvendige efterretnings-skridt. Erklæringens forslag vil indebære at SØIK kan få adgang til at indhente oplysninger direkte fra banker mv., uden der nødvendigvis foreligger en mistænkelig transaktion. Der har i Danmark ikke tidligere været diskuteret et behov for en sådan løsning.

Ad 2) Man har i EU-regi vedtaget en række forordninger om bekæmpelse af terrorisme. Forordningerne er tilknyttet de såkaldte terrorlister med navne over fysiske og juridiske personer, grupper og organer, hvis pengemidler og økonomiske resourcer skal indefrys, fordi der er formodning om tilknytning til terrorisme.

Ad 3) Efter hvidvasklovens regler om kundelegitimation i forbindelse med udstedelse af elektroniske penge, herunder forudbetalte betalingskort, er udgangspunktet, at udstedere af elektroniske penge, ligesom andre finansielle virksomheder, skal legitimere deres kunder ved navn, adresse og CPR-/CVR-nummer. Der er dog undtagelsesmuligheder under hensyn til transaktionernes størrelse eller produktets karakter. Dog gælder det, at uanset transaktionens størrelse eller produktets karakter skal der kræves legitimation, hvis der er mistanke om hvidvask eller terrorfinansiering.

Virtuelle valutaer er en form for uregulerede elektroniske penge, som i modsætning til reelle penge ikke er udstedt eller garanteret af en centralbank, juridisk enhed eller person. Bitcoin er den mest udbredte virtuelle valuta, men også Litecoin, ZeroCoin og Linden Dollars kan nævnes bl.a. de mere kendte. Bitcoin veksles i dag med reel valuta og accepteres som betalingsmiddel i stadigt stigende omfang, både on-line og off-line i den almindelige økonomi ved køb af varer og tjenesteydelser. Idet Bitcoin og andre virtuelle valuta i deres natur udgør anonyme betalingsformer, er disse kendt som et ofte anvendt betalingsmiddel i forbindelse med kriminalitet.

Virtuel valuta er i dag ikke omfattet af nogen gældende finansiell regulering, hverken på EU niveau eller i Danmark. Dog er enkelte lande fx UK begyndt at udvikle national lovgivning på området.

Ad 4) Det fremgår af den gældende hvidvasklov, at erhvervsdrivende ikke må modtage kontanter over 50.000 kr. uanset hvilken form for virksomhed eller varer, der er tale om. Dette forbud gælder dog kun betalinger som foretages i Danmark.

Ad 5) I Danmark anvendes der i dag ikke et centralt register for bank- og betalingskonti, som kan give Statsadvokaten for Særlig Økonomisk Kriminalitet (SØIK) eller øvrige tilsynsmyndigheder direkte adgang til informationer om disse kontis indehavere m.m. Banker og andre finansielle virksomheder er imidlertid underlagt pligt til straks at indberette mistænkelige transaktioner, herunder oplys-

ninger om kontoejeren digitalt til SØIK. Bankerne er endvidere forpligtet til at have tilstrækkelige systemer med henblik på screening af kundedatabaser i relation til EU's sanktionsforordninger, herunder i forhold til indefrysningskrav.

Ad 6) Danske banker er i dag underlagt krav om, at alle grænseoverskridende betalinger (SWIFT-betalinger) skal screenes i relation til reglerne om hvidvask og terrorfinansiering, herunder om der ved betaler eller betalingsmodtager er sammenfald med personer på EU-terrorlisterne.

7. Statsfinansielle konsekvenser

Det vurderes, at forslagene kan medføre statsfinansielle konsekvenser som følge af øget kontrol hos Toldmyndighederne, samt udarbejdelse af nye IT-systemer til kontrol og tilsyn med elektroniske betalingsinstrumenter samt register over bankkonti og betalinger. Det vil afhænge af forslagernes nærmere udformning og vil skulle vurderes nærmere i takt med, at forslagene specificeres.

8. Samfundsøkonomiske konsekvenser

Det vurderes, at forslagene kan have samfunds- og erhvervsmæssige konsekvenser bl.a. i form af nye indberetningsforpligtelser for banker mv. samt betydelige udgifter til udvikling af IT-systemer. Det vil afhænge af forslagernes nærmere udformning og vil skulle vurderes nærmere i takt med, at forslagene specificeres.

9. Høringer

Sagen har ikke været i ekstern høring.

10. Generelle forventninger til andre landes holdninger

De andre lande støtter en drøftelse af de foreslåede initiativer til bekæmpelse af terrorfinansiering. Det forventes, at andre lande generelt vil støtte en eventuel erklæring el. lign. vedrørende nye initiativer.

11. Regeringens generelle holdning

Fra dansk side støttes formålet med de nævnte initiativer. Fra dansk side vil man tage nærmere stilling til konkrete forslag i takt med, at de bliver specificeret, og forventer at kunne støtte en eventuel erklæring el. lign. vedrørende nye initiativer.

12. Tidligere forelæggelser for Folketingets Europaudvalg

Sagen har ikke tidligere været forelagt Folketingets Europaudvalg.